

SLOVENSKI NAROD.

lahja vsak dan svežer, izmli nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 18 gld., za četrt leta 8 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poštnina znaša.

Za oznanila plačuje se od štiritopsne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravištvo je na Kongresnem trgu št. 12.

Upravištvo naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Bismarckova politična oporoka.

Bismarckova odkritja o zvezi z Rusijo so vzbudila nenavadno senzacijo. Naj Bismarckova g'la sila še tako opravičujejo bivšega nemškega kancelarja in dokazujejo, da njegova politika ni bila naperjena proti Avstriji, vendar jim noben razsodni človek ne bode verjel. Da je Bismarck imel proti Avstriji dobre namene, bi vse stvari ne bil tako prikrival, temveč bi bil obvestil avstrijske državnike. Bismarckovo delovanje je bilo v vsem jako zvito. Ravno v tem času, ko je bil v sporazumljenju z Rusijo, je zahteval velike svote za oboroževanje. Da bode državni zbor hotel te svote dovoliti, je slikal odnošaje z Rusijo v kaj temnih barvah, dasi je bil ž njo v zvezi in je dobro vedel, da se Nemčiji ni bati, da pride mej dva ognja, ako sama ne začne vojne.

Zares, vprašati se moramo, zakaj je Bismarck tako odločno večkrat zahteval povečanja vojske, ko je vedel, da mu od Rusije nevarnost ne preti, Francije se mu pa tudi ni bilo bati, ker je nemška vojska vsekako boljša in večja kakor francoska.

Zato je jako verojetno, da je Bismarck delal na vojno mej Rusijo in Avstrijo. Podkupljeni nemški in ruski listi skušali so vneti sovraštvo mej Avstrijo in Rusijo zlasti zastran balkanskih zadev. Nemška diplomacija je pa tudi ta svoje storila. Da Bismarck ni dosegel svojega namena, zahvaliti se je previdnosti avstrijskih državnikov in miroljubnosti Rusije. Pokojni ruski car se nikakor ni hotel odločiti za vojno. Tudi ruski diplomatje so spoznali, da bi Rusija šla le za Nemčijo v ogenj. Tega pa v Peterburgu niso marali. Ko bi bili Rusi napali Avstrijo, bila bi Nemčija mobilizovala tudi svojo vojsko, da Avstriji odtrga najmastnejši kos. Zanimivo je, kako se je izrekel o tem oziru neki avstrijski narodni parlamentarec proti dopisniku časopisa „Breslauer Correspondent“. Ta parlamentarec imenuje Bismarckova razkritja ženjalno potezo na diplomatični šahovni deski. To odkritje se veliknemški listi proglasili za oporoko tega velibega državnika, ki je z

orlovo bistroumnostjo spoznal, da se Nemčija ne more razširiti na zapad, temveč se more znatno povečati le na neko drugo stran. Bismarck je s svojimi razkritji hotel nemško vlado in nemški narod opozoriti na to, kaj jima koristi. Knez Bismarck je že naprej vedel, da pride do vojne mej Rusijo in Avstrijo. V tej vojni bode gotovo Avstrija tepena in prišel bode za Nemčijo čas, da raztegne mejo do Jadranskega morja. Ta nemški parlamentarec se nadeja, da bode nemški cesar poslušal svet kneza Bismarcka, ker se je sam izrekel večkrat že v veliknemškem smislu. Sicer se bode pa cesar Viljem moral udati sili razmer.

Ta izjava parlamentarca je za nas jako poučna. Znano je dobro, da naši narodni Nemci imajo zvezo s uplivnimi osebami v nemškem cesarstvu in zatorej ni izključeno, da jim je znano mnenje tistih krogov, s katerimi je največ občeval knez Bismarck.

Sedaj je jasno, da je resnično, kar smo večkrat tudili: nemškonarodno gibanje je sovražno naši državi. Nemški narodnjaki bi radi videli, da Avstrija razpa de in da se vse dežele naše države, ki so pripadale bivšemu nemškemu cesarstvu, pridružijo Nemčiji.

Avstrija je država, katero bi Nemci radi uničili. Na to delajo nemški diplomatje, pa tudi nemškonarodno časopisje deluje na to. V Nemčiji bolje očitno, v Avstriji bolj prikrito. Avstrijski Nemci niso zadovoljni, vedno hrepene po tem, da se združijo s pruskimi, če tudi se jim v naši državi ne godi nobena krivica. Pa naj jih vlade še toliko božajo, prusofilstva iz novih narodnih Nemcev ne bodo odpravile. Vsako pospeševanje nemštva v naši državi služi le nasprotnikom naše države.

Ko bi avstrijski državniki ne bili s slepoto udarjeni, bi že davno bili morali spoznati, da je jedini avstrijski zaresljivi živelj naš Slovan. Naš narodni obstanek je tesno zvezan z obstankom avstrijske države. Že iz narodne sebičnosti moramo delati za ohranjenje Avstrije, da ne pridemo pod Nemčijo ali Italijo, kjer bi bili v narodnem oziru izgubljeni.

Nemci bodo pa vedno delali na to, da se uresniči kar je označil omenjeni parlamentarec za Bismarckovo politično oporoko. Pa tudi v Nemčiji so ljudje, ki bodo delali na to. Mi ne rečemo, da morda sedanji nemški državni voditelji odobrujejo nemško politiko, a Bismarck je zapustil gotovo veliko vrsto diplomatov svojega mišljenja, ki bodo dosledno delovali, da se uresniči to politično združenje avstrijskih Nemcev z nemškim cesarstvom. Slednji čas utegnejo dobiti možje Bismarckovega mišljenja državno krmilo v roke. Dasti nemških diplomatov drugačnega mišljenja tudi ni, kar je vidno že iz tega, da je cesar Viljem moral iskati naslednika Bismarcku mej vojaki, ko se je hotel izogniti Bismarckovih prijateljev.

Avstrija mora torej gledati, da se emancipira od Nemčije in si poišče drugo zvezo. Posebno jej je skrbeti za dobre odnošaje z Rusijo. Sedanji minister unanjih stvari grof Goluchowski tudi deluje v tem smislu in se je slednjič glede balkanske politike sporazumel z Rusijo. Notranja politika pa mora delati na to, da nemškonarodnemu gibanju izpodmakne vsaka tla in slovanstvu pridobi veljavo, katera mu gre. Močno slovanstvo v Avstriji bode buda ovira razširjajočemu se nemštvu. Če bode avstrijska vlada v tem smislu postopala, ostane Bismarckova politična oporoka le zapeljiva iluzija narodnih Nemcev.

Državni zbor.

Na Dunaju, 14. novembra.

Razprave v zbornici in v proračunskem odseku tečejo hitro. O resnično temeljnih posvetovanjih niti govora ni; največ se govori skozi okno, kajti nove volitve se bližajo in marsikateri poslanec čuti potrebo, prikupiti se svojim volilcem.

Poslanska zbornica je v zadnji seji dogala specijalno debato o obrtni noveli. Tudi v tej seji se je kakor v vseh predidobih, obširno razpravljalo o posamičnih predlogovih določbah, ali nobeden raznih govornikov se ni povzpel na višje stališče, nobeden

Listek.

Koncert zborov „Glasbene Maticе“ na korist družbi sv. Ciria in Metoda.

Program koncertoma, katera sta se vršila dva dni zapored, dne 14. in dne 15. t. m., se močno razlikuje od programov, kateri so se sicer sestavljali za koncerte „Glasbene Maticе“. Zgodilo se je to iz lahko umljivih razlogov. Koncert, prirejen v dobrodelen namen, mora računati na to, da privabi kolikor mogoče občinstva, a čista in vzvišena umetnost je širšim krogom toliko nedostopnejša, kolikor je čistajša in vzvišenejša. Da se ugoti mnogim ali vsem, se je to pot opustila prejšnja hvalevredna brezobzirnost, po kateri so se ne glede na obisk proizvajali zgolj viski, resnični umotvorci, in tako je prišlo na program mej drugimi tudi nekaj del, mej katerimi naj bi našli tudi muzikalno manj izobtaženi ali nič izobtaženi nekaj, kar jim ugaja. Priredila se je akademija.

Za uvod se je določila Beethovenova Ouvertura „Blagoslavljenje“ („Weihe des Hauses.“) To je veliko delo, saj je bil Beethoven vedno velik, ter priča, kako znamenit je ženjalen skladatelj tudi v delih, katera se ne štejejo mej njegova najznamenitejša. Po tej, pod spretnim vodstvom gospoda Čerina proizvajani kompoziciji se je na improviziranem odru predstavljal dramolet, alegorija „Materine sanje“.

V zadnjem času so jako ugledni umetniki poskušali oživeti ta genre, ki je utonil v valovih naturalizma, naj omenimo le Lagodeya. Gospodu Ganglu gre dvojna zahvala: da je s takim delom obogatil slovensko književnost in da je napisal alegorijo, jako praktično in prabno za dobrodelne predstave, katere se zlasti na deželi pogostoma prirejajo. Seveda se bodo morale predstavjalke lotiti svojih ulog s tako ljubeznijo in unemo, kakor gpdč. Marica Vencajzova, Antonija Jamšekova, Vera Vencajzova, Leopoldina Trtnikova, Miroslava Dolenceva in Marijana Prosenčeva, ki niso samo s svojo naravno gracijoznostjo nego tudi z dobrim karakterizovanjem postavile delo v pravo luč.

Pri naslednjih muzikalnih točkah se je pač tako-le računilo: Rubinsteinova „Rusalka“ bo za muzikalno in poetično omikane, Foersterjeva „Kitica slovenskih narodnih pesmi“ za vse, Maškov „Kdo je mar“ pa za tiste, kateri nimajo posebnega muzikalnega ukusa.

„Rusalka“ zamore narediti velik utis. Ako bi kdo v temni dvorani slišal to žalostno monotono petje vodnih vil, iz katerih se mehko in zibaje dvigne solo, imel bi popoln užitek. Preveč luči pa ni na korist tej sanjavi Rubinsteinovi skladbi. Zbor je to skladbo — če ne upoštevamo alt solo, pri katerem je pevkina ritmična nesigurnost in distoniranje metilo — prav dostojno pel, drugi večer celo izvrstno. Foersterjeva „Kitica“ je delo, kakor ustvarjeno

za take prilike. Skladatelj ni nikjer pozabil, da je muzik, kajti zvezal in aranžiral je muzikalno jako spretno in blagglasno razne narodne pesmi, a skrbel, da zamore njegovo skladbo vsakdo umeti.

Maškov kantata se je pela menda samo kot reminiscenca na „lepe stare čase“. Kot muzik je ne umejem, to se pravi, ne umejam, kako more komu ta prenaivni tekst in ta surova, popolno nedostajanje ukusa in omike kažoča muzika ugajati.

Ako je bil s to skladbo kdo zadovoljen, bil je to najbrž le radi izvajanja, kajti solisti, gospod Noll, mojster takozvanega bel canto, in gospod Meden kakor tudi gospod Čerin kot dirigent so zastavili vse svoje nenavadne sile, da iz nič nekaj naredijo.

O vodstvu gospoda Čerina naj za sedaj — kajti v minulih koncertih ni še definitivno nastopil kot umetnik — rečemo le, da dirigira in studira muzikalno jako dobro, sigurno in spretno. Mnoge nove pevke v zboru to sčasoma gotovo izobrazil. Konstatovati je pa, da se je zbor tudi letos vzdržal na svoji umetniški visočini in da smemo torej od prihodnje sezone mnogo pričakovati.

Da nista imela koncerta plemenitega namena in je bila vsakega zavednega Slovence dolžnost, priti k njima, rekli bi, da je bil obisk prav dober, a z ozircem na namen se mora pač reči, da bi bilo občinstvo zlasti drugi večer moralo koncert štivilajše obiskati.

K. Hoffmeister.

ni označil, kako bi se propadajočemu obrtništvu resnično pomagalo, kakih socialnih reform je treba za rešitev malega obrtnika, ker hoče vsak mesto s temeljito socialno operacijo pomagati obrtnemu stanu — z domačimi zdravili!

Konec zadnje seje se je začelo razpravljati o velevažni stvari, o načrtu, s katerim se določajo pogoji za zavarovanje proti ognju potom deželnega zakonodajstva. Že naslov pravi, da bode ta zakon le okvir, za čigar popolnitev naj se prizna kompetenca dež. zborov. Ti naj po tem načrtu imajo pravico določiti, ali naj morajo biti zavarovani sploh vsi objekti, ali samo objekti gotove kategorije; ako se dež. zbori izreko za obligatorno zavarovanje, morejo to izvršiti ali deželni ali zasebni zavodi, v prvem slučaju se uvede monopol, ali deželna zavarovalnica ni primorana omejeovati svojo delavnost samo na jedno kronovino, nego jo sme raztegniti tudi na druge. Ta načrt je izdelan po navetu, kateri je stavil že l. 1891. grof Wurmbrad. Pripravljen je bil že l. 1893., še predno je za poročevalca določeni grof Wurmbrand ustopil v koalicijsko ministerstvo, a na vrsto ni prišel in sedaj ni skoro nič upanja, da se dožane. Vladni zastopnik sekcijijski šef Körber je namreč nasvetoval, naj se vrne odseku in zlasti opozarjal, da bi lahko vse privatne zavarovalnice, katere imajo koncesije, za čele tožbo zoper državo, ako bi obveljal predloženi načrt.

Razprava o tem načrtu je določena za ponjedelsko sejo, ali izid je skoro že znan: večina bo glasovala za to, da se načrt vrne odseku, s tem pa je načrt sam pokopan.

Proračunski odsek je v današnji seji rešil proračun domobranskega ministerstva in nekaj poglavij proračuna trgovskega ministerstva.

V Ljubljani, 16. novembra.

Češka šola na Dunaju. Grof Palfy je bil v proračunskem odseku predlagal, naj se češki šoli društva „Komecky“ na Dunaju dovoli pravica javnosti. Za predlog so glasovali tudi Poljaki. Poljski klerikalni list „Przegla“, kateri pa ima na Dunaju nekega žida za dopisnika, ni zadovoljen s tem sklepom. Čudi se, da so Poljaki mogli glasovati zanj, kar sklep vendar nasprotuje deželni in mestni samoupravi. Poljski klub tudi ni bil zavezan za to glasovati, ker poljski klub in Palfyjeva skupina v državnem zboru nmeta nobene zveze. Seveda, klerikalni list bi najraje videl, da bi se poslanci kake dežele ne brigali za razmere drugih dežel, da bi potem ne obračali pogledov v Galicijo, kjer klerikalizem vlada le s silo in krivičnostjo ter se pajdašjo klerikalni kolovoje z židovstvom. Kako so se sedaj drugi poslanci zanimali za razmere na Dunaju, tako bi se dr. Luenger utegnil kedaj pobrigati za razmere v Galiciji in reči mu niti ne bodo mogli, da za to ni opravičen.

Volilno gibanje je v Bolgariji nenavadno živahno. Vsi ministri so sedaj na agitacijskem potovanju, ravno tako pa tudi vsi vodje opozicijskih strank. Toliko se ni še govorilo in agitovano pred nobenimi volitvami, kot se pred letošnjimi. Očividno je, da se vlada boji, da pri volitvah ne dobi večine. Precej neugodno je za vlado, da knez nikakor ni na njeni strani. Razmerje med knezom in Stopilovom je precej podobno razmerju med Stambulovom in knezom zadnji čas Stambulovega vladanja. Knez bi Stojilova takoj odpustil, da se ne boji naroda. Če bodo pa volitve pokazale, da prebivalstvo ni za sedanje vlado, bode jo knez takoj odslovil. Ker ni v popolnem sporazumljenju s knezom, se vlada ne upa tako pritiskati pri volitvah, kakor bi sicer. Vsled tega je le mogoče, da opozicija doseže kakih uspehov pri volitvah. Zadržuje je le to neugodno, da je nejedina in posamične frakcije zastopajo popolnoma nasprotna načela.

Ustava v Turčiji. Sedaj slepe neki turški državniiki s tem Evropo, da mislijo upeljati ustavo za vso državo. Tega seveda ne bodo storili, ker sultan ne mara, da bi kak državni zbor mu odločeval, koliko sme on za svoj dvor porabiti. Ustavo Turki samo zaradi tega obetajo, da bi zavlekli izvršenje reform, katere so za posamične pokrajine dovolili. Za upeljavo ustave je treba poizvedovanj in predno se vse to izvrši, se nadejajo Turki, da bodo evropske vlasti že na vse te dane obljube pozabile, posebno če jih kakih novi nemiri v Turčiji na nje ne bodo spominjali. Diplomatijske tako najraje vidijo, da se jim s turškimi stvarmi pečati ni treba, ker so zaradi pre mnogih nasprotujočih si koristij jako

kočljive. Sicer pa orijentsko vprašanje ne bode zapalo, kakor so kaže, ker iz Armenije prihaja novica, da so v Kajzariju Turki poklali zadnji čas več sto Armencev.

Položaj na Kreti je zopet jako napet. Kristijani niso zadovoljni s tem, kar so dosegli. Turki pa le odlašajo z izvedenjem reform in očividno delajo na to, da se preosnova uprave na Kreti opusti. Veleposlaniki so nekajkrat že turško vlado opozorili na veliko počasnost, a vse nič ne pomaga. Kristijanski Kretčani pa v tem kupujejo orožje in je pomladi se bati nove ustaje. To vedo tudi v Carigradu, zato pa hite Turki z nakupovanjem orožja. Turki bi namreč radi s silo zopet vzeli Kretčanom, kar so jim dovolili. Pri tem računajo, da jim velevlasti zaradi svoje nejednosti ne bodo delale nobenih ovir. Turška vlada se boji, da bode od Krete imela premalo dohodkov, ako se reforme izvedejo, ker bi večina davkov se potem porabila za domače deželne potrebe. Na to bi pa še druge pokrajine zahtevale podobne preosnove in posledica bi bila, da se posuše viri za nikdar polne sultanove blagajnice.

Reforma senata v Franciji. Dosedaj volijo v Franciji senat departementni in arondissementni zastopi in po jeden zastopnik iz vsake občine. S tem so pa večja mesta v volilni pravici znatno prikrajšana. Mestne občine z več stotisoč prebivalci pošljejo k tej volitvi ravno tako le jednega volilnega moža, kakor najmanjša kmetška občina. Radikalci predlagajo, da bi senat volili v občini volitvi voljeni volilni možje, katerih število bi se določilo po številu prebivalstva. Če se to sklene, zgubi senat sedanjí svoj konservativni značaj. Zbornica poslancev bode v to že še privolila, a senat se bode tej reformi gotovo upiral, kajti mnogi sedanji senatorji nimajo potem nobenega upanja, da bi še bili voljeni. Priti utegne le do novega konflikta mej zbornico in senatom.

Sestanek slovenskih književnikov in umetnikov.

II.

Več kakor jeden mesec pred izidom „Obzoro-vega“ članka, v katerem se najno predlaga potreba obnega shoda vseh hrvatskih književnikov, torej povsem samostojno in neinspirirano, je izšel v neki septemberski številki „Edinosti“ sledeči članek:

... ne le zemlje (pesnika), tudi njegovo življenje, njegove boje, njegove prijatelje, njegove navade in razvade bi moral človek poznati natanko, če bi hotel prav soditi in razumeti pisatelja ali umetnika.

In Dunajčanje teže za tem...

A pri nas?

Kako tuji so si naši komponisti, naši slikarji, kiparji, igralci, naši pevci in naše pevke, naši pisatelji, naše pisateljice in pesniki! Niti meji seboj se ne poznajo. Nobene zveze nimajo mej seboj; navadno niti ne korespondirajo. Poznajo se nič ali pa le v tolko, kolikor uganejo drug drugega značaj iz spisov. Pri nas se dogaja pogosto, da sedita v isti kavarni, v isti gostilni dva slovenska umetnika, dva slovenska pisatelja, pa se ne poznata. Zato pa nimamo v slovenski umetnosti, v slovenski literaturi nobenega sredotočja, niti kakega programa. Tam slabše je v tem oziru, ker nimamo sedaj prav nobenega kritičnega estetika, ki bi nam kazal: kam — zakaj — zakaj ne in kako! — Jedni slijo zaik lkarju tjá pod oblake, drugi se vozijo z — raki, tretje s — de v najtragičnejši o i ter javkajo in tarnajo á la Jaremija: „O idealizem! — o idealizem!“ — četrti pa se rogaajo vsamu ter vikajo: „Liberté! — egalité!“ — Zanimiva je vsekakor tolika razvevrsnost in morda tudi potrebna v velikih narodih. Pri nas pa ne. Saj pri nas niti dva pisatelja nista složna. Kam pridemo zato? Nikamor!

Dva Minkovca ne gnezdit
Vkup v enem vrtu — star pregovor!
Če na Parnas dva jezdit,
Grdo se gledata za lovor!

Kako veselo vriskamo,
Če Bog nam pošlje korenjaka!
A enega pritiskamo
Čim dva nam prideta enaka.

Kako sta nemška genija
Umela se ter se čistila!
Pokaži ti Slovenija,
Dva pevca, ki bi složna bila!

(Jos. Stritar.)

Dá, takó je. In zakaj? — Ker se ne poznajo, ker so si tuji, ker ne občujejo mej seboj! — In kako naj jih ume šele občinstvo?!

Naj mi radi tega ne zamerijo slovenski umetniki in literati, če jim predlagam sledeče sredstvo, ki bi odpomoglo marsikateri nevslovnosti ter bilo za razvoj in nagel procvit slovenske umetnosti velikauska važnosti:

Slovenski umetniki, pisatelji, pisateljice, pesniki in pesnice! Priredite vsako leto v počitnicah kjerkoli shod vseh naših delavcev za umetnost in prosveto! Snidite se v zborovanju, razgovorite se odkritosrčno o minolem delovanju, sestavite program za bodočnost, rešite in tuzeške umetniške razmere, razdelite si delo in seznanite se dobro mej seboj! — Tudi Fracozi, Nemci, Italijani, Angleži in dr. imajo svoje kongrese umetnikov-literatov s velikimi uspehi. Posnemajte jih!

Potreben bi bil tak sestanek zlasti v sedanjí dobi, ko kipi in vre ne samo v naši, nego v svetovni umetnosti, ko se porajajo nove ideje, nove struje, nove tehnike.

Tako torej „Edinost“.

Iz citatov „Obzoro-vega“ članka in spisa v „Edinosti“ je razvidno, da sta imela hrvatski in slovenski pisatelj vsak za svoj narod — isto idejo. Ker pa piše „Obzor“, da hoté Srbi taisto idejo, sporočeno od „Brankovega kola“, že v kratkem uresničiti, srečali so se zopet jedenkrat Slovenci, Srbi in Hrvati prav prijateljski v — misli. Še več! Hrvatski člankar naravnost obžaljuje, da vlada mej Srbi in Hrvati tolika politična napetost, ki je prav vzrok, da se hrvatski pisci ne mogó udeležiti literarnega kongresa v srbski kraljevini. To javno obžalovanje pa zajedno prav jasno zakriva veselo dejstvo, da mej hrvatskimi in srbskimi beletristi ne vlada tista žalostna sovražnost, kakor mej obojestranskimi politikimi. To obžalovanje izdaja tudi naravnost, da zabranja javno in odkrito skupno zborovanje hrvatskih in srbskih literatov le — politična disciplina, ne pa — srce. Vesele d o.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 16. novembra.

— (Nadvojvoda Evgen.) predstojnik nemškega viteškega reda, se je včeraj zjutraj pripeljal v Ljubljano, si ogledal tukajšnje poslopje nemškega viteškega reda in obiskal Kamnik, kjer si je ogledal mekinski grad. Zvečer je bil v hotelu „Pri Maliču“ diné. Po dinéju je nadvojvoda v spremstvu dež. predsednika barona Heina obiskal slovensko gledališče, ponoči pa se z brzovlakom zopet odpeljal na Dunaj.

— (Občinski svet) imel bo v sredo, 18. t. m., ob šestih zvečer izredno sejo. Dnevni red: I. Predsedstvena naznanila. II. Čitanje in odobrenje zapisnika zadnje seje. III. Stavbinskega odseka poročilo o Josipa Gorupa prošnji za parcelacijo njegovega posestva ob Rimski cesti. IV. Policijskega odseka poročilo o prevoznikem redu in maksimalnem tarifu prevoznikov. V. Regulačnega odseka poročilo o odkupu svetá za dovozno cesto na državni oziroma na južni kolodvor. VI. Personalnega in pravnega odseka posočila o personalijah. VII. Finančnega odseka poročila o prošnjah za nagrado in predujme. VIII. Stavbinskega odseka poročilo o povrnitvi nekíh stroškov za upravo mestnega regulačnega odseka in razširjalnega načrta.

— (Repertoar slovenskega gledališča.)

Prihodnja slovenska predstava bode v četrtek in sicer se bo pela, prvič na našem odru, svetovnoznaná Verdijeva opera „Rigoletto“. Ker je za to veliko opero treba vsaj dveh orkestralnih skušenj na odru in ker je godbo dobiti za skušnje le tisti dan, kadar je slovenska predstava, mora izostati jutrišnja predstava. V „Rigolettu“ nastopi prvič tenorist g. Raškovič. Vsebino opere priobčimo v jutrišnji številki.

— (Slovensko gledališče.) Sinočno predstavo „Marije Start“ počastil je s svojo navzočnostjo Njega c. in kr. visokost gospod nadvojvoda Evgen. Visoki gospod je prišel povsem nepričakovano začetkom drugega dejanja in ostal, dasi je igra jako dolga, do konca. Nadvojvoda je sledil predstavi z vidnim zanimanjem dasi našega jezika ni zmožen. Z resničnim veseljem bležimo, da je predstava bila vredna tega zanimanja. Predstavljalke in predstavljalci so se potrudili, da store kar je v njih močeh, da dobi nadvojvoda ugoden utis o našem gledališči, in posrečilo se jim je. Lepi uspeh je posebna zasluga gosp. Teršove, poleg katere so se najbolj odlikovali: gospa Danilova in gg. Inemann, Danilo, Verovšek in Lovšin. Gledališče je bilo skoro razprodano.

— (Gospod Vaso Petričič) predsednik mestne hranilnice, veletržec itd. v Ljubljani, poslal je „Dramatičnemu društvu“ znatno podporo 100 kron s pismom, v katerem pravi mej drugim: „Repri-za Funtkove izvorne drame „Iz Osvele“ bila je tako slabo obiskana, da je moralo društvo doplačati celo na dnevne stroške. V pokritje te škoda in v spodbudo „Dramatičnemu društvu“, ki bi se

Proti revmatičnim bolečinam
uporablja se za vribanje bolečih telesnih delov
antirreumon lekarka Piccolija v Ljubljani
(Dunajska cesta), Cena steklenici 25 kr. 5 (3202-2)

Umrlji so v Ljubljani:

14. novembra: Dr. Henrik Paukar pl. Glanfeld, stolni dekan, 67 let, Pred Škofijo št. 8, otrpnenje srca. — Karolina Fritsch, poštnega sprevednika vdova, 57 let, Cesarja Jožefa trg št. 2, otrpnenje pluć.
V hiralnici:
14. novembra: Franc Čelešnik, mizar, 42 let, krojni črvesni kstar.
V deželni bolnici.
12. novembra: Jakob Mlinar, delavec, 66 let, kap.
13. novembra: Marija Usar, paznikova žena, 66 let srčna hiba.

Meteorologično poročilo.

Novembra	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo	Mokrina v mm. v 24 urah
14.	9. zvečer	737.9	2.0	sl. jvzh.	oblačno	
15.	7. zjutraj	733.7	0.6	sl. jzah.	dež	0.6
	2. popol.	730.3	1.4	brevzetr.	oblačno	
16.	9. zvečer	730.0	1.8	sr. sever	oblačno	
	7. zjutraj	729.1	2.6	sr. jvzh.	dež	9.0
	2. popol.	729.4	2.5	sl. jvzh.	dež	

Srednja temperatura sobote in nedelje 1.2° in 1.3°, za 2.7° in 2.4° pod normalom.

Dunajska borza

dné 16. novembra 1896.

Skupni državni dolg v notah	101	gld.	35	kr
Skupni državni dolg v srebru	101		30	"
Avstrijska zlata renta	122		50	"
Avstrijska kronaska renta 4%	101		10	"
Ogerska zlata renta 4%	122		15	"
Ogerska kronaska renta 4%	99		25	"
Avstro-ogerske bančne delnice	939		—	"
Ereditne delnice	363		50	"
London vista	119		95	"
Nemški drž. bankovci za 100 mark	58		80	"
80 mark	11		76	"
20 frankov	9		53 1/2	"
Italijanski bankovci	44		70	"
C. kr. cekini	5		69	"

Dné 14. novembra 1896.

4% državne srečke iz l. 1854 po 250 gld.	144	gld.	—	kr.
Državne srečke iz l. 1864 po 100 gld.	193		50	"
Dunava reg. srečke 5% po 100 gld.	129		75	"
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	—		—	"
Kreditne srečke po 100 gld.	199		—	"
Ljubljanske srečke	22		25	"
Budolfove srečke po 10 gld.	22		—	"
Akcije anglo-avstr. banke po 200 gld.	153		—	"
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	458		—	"
Papirnati rubelj	—		27 1/2	"

**V najem se vzame takoj
prillično stanovanje**

obstoječe iz dveh do treh sob in kuhinje ter mora biti jedna soba bolj velika in svetla.
Ponudbe naj se blagovolijo doposlati tvrdki
Feliks Urbanc, tukaj. (3240-2)

Davorin Krže
Amalija Krže roj. Loušin
poročena. (3255)
U Trstu, dné 15. novembra 1896.
Sodražica. Ribnica.

**Iščem popolnoma izurjenega
trgovskega pomočnika**

za prodajalnico z mešanim blagom brez manufakture.
(3253-1) **A. Casagrande v Ajdovščini.**

Sluga

vešč slovenskega in nemškega jezika, z dobrimi spričevali,
želj takoj nastopiti službo.
Ponudbe naj se blagovolijo pošiljati pod naslovom:
Matevž Orehek, Poljanska cesta št. 51, v pristilni delavnici. (3256-1)

Iščejo se

solidni ljudje neoporečenega značaja, ki so uvedeni v bolj-
ših krogih na deželi, ali za stalno zastopstvo ali v prostem
času. Strokovnih vednostij ni treba; to službo lahko izvr-
šuje vsakdo in v vsakem kraju. Pri dobri rutini
tisoč goldinarjev
na leto zajamčenih. — Ponudbe **Fr. Zeman-u, Praga,**
1330-II. (3259-1)

Ces. kr. avstrijske državne železnice.

Izvod iz voznega reda

veljavnega od 1. oktobra 1896.

Nastopno omenjeni prihajalni in odhajalni časi označeni so v
srednjeevropskem času. (1705-264)

Odhod iz Ljubljane (juž. kol.).

Praga čez Trbiž.

Ob 12. uri 5 min. po noči osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec,
Fransensfeste, Ljubno; čez Selthal v Aussee, Ischl, Gmunden, Solnograd;
čez Klein-Reidling v Steyr, Linz, na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri
10 min. zjutraj osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Fransens-
feste, Ljubno, Dunaj; čez Selthal v Solnograd, čez Amstetten na Dunaj.
— Ob 11. uri 50 min. dopoldne osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Ce-
lovec, Ljubno, Selthal, Dunaj. — Ob 4. uri popoldne osebni vlak v Trbiž,
Beljak, Celovec, Ljubno; čez Selthal v Solnograd, Lend-Gasteln, Zell na
Jeseru, Inomost, Bregeno, Curih, Genova, Pariz; čez Klein-Reidling v Steyr,
Linz, Budejovice, Pilsen, Marijino varo, Heb, Francovo varo, Karlovo varo,
Praga, Lipsko, Dunaj via Amstetten.

Praga v Novo mesto in v Kočevje.

Ob 6. uri 15 min. zjutraj mešani vlak. — Ob 12. uri 55 min. po-
popoldne mešani vlak. — Ob 6. uri 30 min. zvečer mešani vlak.

Prihod v Ljubljano (juž. kol.).

Praga iz Trbiža.

Ob 6. uri 55 min. zjutraj osebni vlak s Dunaja via Amstetten,
Lipskega, Praga, Francovih varov, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov,
Pizna, Budejovic, Solnograda, Linca, Steyra, Gmunden, Ischla, Aussee,
Ljubna, Celovec, Beljaka, Fransensfeste. — Ob 11. uri 35 min. dopoldne
osebni vlak s Dunaja via Amstetten, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov,
Pizna, Budejovic, Solnograda, Linca, Steyra, Pariza, Genova, Curaha, Bre-
genca, Inomosta, Zella na Jeseru, Lend-Gasteln, Ljubna, Celovec, Linca,
Pontabla. — Ob 4. uri 55 min. popoldne osebni vlak s Dunaja, Ljubna,
Selthala, Beljaka, Celovec, Fransensfeste, Pontabla. — Ob 9. uri 4 min.
zvečer osebni vlak s Dunaja via Amstetten, iz Ljubna, Beljaka, Celovec,
Pontabla.

Praga iz Novega mesta in iz Kočevja.

Ob 8. uri 19 min. zjutraj mešani vlak. — Ob 2. uri 32 min. po-
popoldne mešani vlak. — Ob 8. uri 55 min. zvečer mešani vlak.

Odhod iz Ljubljane (drž. kol.) v Kamnik.

Ob 7. uri 23 min. zjutraj, ob 2. uri 5 min. popoldne, ob 6. ur
50 min. zvečer, ob 10. uri 25 min. zvečer. (Poslednji vlak le v oktobru
ob nedeljah in praznikih.)

Prihod v Ljubljano (drž. kol.) iz Kamnika.

Ob 6. uri 56 min. zjutraj, ob 11. uri 15 min. dopoldne, ob 6. uri
30 min. zvečer, ob 9. uri 55 min. zvečer. (Poslednji vlak le v oktobru
ob nedeljah in praznikih.)

**V salonu hotela „pri Maliču“
(„Stadt Wien“)**

od ponedeljka 16. do nedelje 22. novembra (vključno)
razkazavanje

živečih fotografij

v življenjski velikosti. (3246-2)
Edisonov idejal
predstavljan po Kinetografu.

Predstave: ob delavnikih ob 5., 6., 7. in 8. uri;
ob nedeljah ob 3., 4., 5., 6., 7. in 8. uri zvečer.
I. prostor 50 kr., II. prostor 30 kr.

Službo hišnika

išče (3254-1)
zakonska dvojica brez otrok.
Več se izve pri upravnstvu „Slovenskega Naroda“.

Prodaja vina.

Imam na prodaj okoli 300 hektolitrov
belega in črnega vina. Cene zmerne, postrežba
točna. Za pristnost vina se jamči. Mali vzorci se
ne pošiljajo. (3257-1)
A. M. Pujmann, Dignano, Istra.

Spretnega uradnika

izvežbanega v malih konceptih, iščem z vstopom
1. januarja 1897 v svojo notarsko pisarno v Trziču.
Willibald Swoboda
(3258-1) c. kr. notar t. đ. v Mariboru.

Trgovski pomočnik

želi takoj — eventuelno tudi nekoliko pozneje —
nastopiti službo. — Ponudbe blagovolijo naj se
pošiljati pod „V. Z.“ na upravništvo „Slovenskega
Naroda“. (3234-3)

Konj

je na prodaj v župnišču v Hinjah, pešta
Žužemberk, srednje velikosti, nekaj čez 3 leta
star, krasne izabela-barve, izurjen za vprego in sedlo.
Izvrsten dirjalec ter zanesljiv. Griva, rep in spred-
nji deli nog so beli, z liso na čelu. (3260)

Kuverte
s firmo
priporoča
Narodna Tiskarna
v Ljubljani.

Lekarna M. Leustek
Ljubljana, Reseljeva cesta št. 1, zraven mesarskega mostu
priporoča svojo izborno delujočo
tanno-chinin tinkturo za lase
katera okrepuje in ohranjuje lasišče in preprečuje izpadanje las.
Cena 1 steklenici z rabilnim navodom 50 kr.
Velika zaloga preskušanih domačih zdravil
katera se priporočajo po raznih časopisih in cenikih. (3173-8)
Razpošilja se vsak dan dvakrat po pošti.

Jemljem si čast, naznanjati, da sem premestil z današnjim dnevom svojo
manufakturno trgovino na drobno

katera je bila začasno nameščena v drugi moji prodajalnici v Pleiweis-ovi hiši, zopet v prejšnjo
svojo prodajalnico (3244-2)

na Mestnem trgu hiš. št. 22.

Vsled novo prezidanih, zdatno povejšanih prodajalnih prostorov v pritličju in v prvem nad-
stropju, mi bode omogočeno, ponuditi mnogo večjo zalogo blaga na izbero p. n. občinstvu, kateremu
se najuljudneje priporočam.

Franz Xav. Souvan.